

Unikatowe odkrycia archeologiczne w Dworze Rodzinnym Rejtanów

Podczas prac remontowych prowadzonych w ramach projektu realizowanego w ramach Programu Polska-Białoruś-Ukraina pt. ROCCO dokonano ostatnio odkrycia nowych, nieznanych wcześniej artefaktów. Badania archeologiczne przeprowadzone na terenie Dworu Rodzinnego Tadeusza Rejtana, słynnego szlachcica pochodzącego z Rzeczypospolitej (wieś Hruszówka w rejonie Iachowickim, obwód brzeski, Białoruś) wykazały istnienie

fragmentów kamiennych fundamentów na wapiennej zaprawie pod tarasem dworu. Znaleźiska zostały zidentyfikowane na podstawie analizy kamienia i cegły z pochodzącego z XVIII wieku budynku, który istniał jeszcze przed wybudowaniem drewnianego domu.

Były to prawdopodobnie pozostałości po północnym ryzalicy, nieobjętym zakresem budowy nowego domu, który całkowicie „wchłonął” poprzedni budynek.

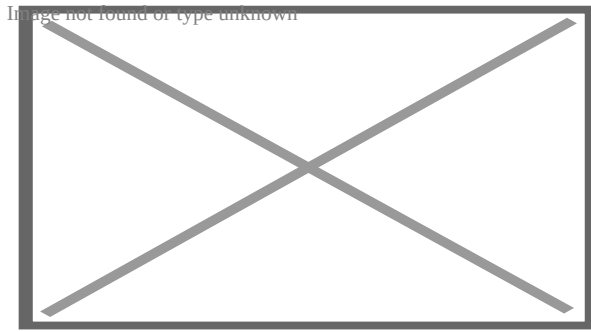
Ponadto na terenie bezpośrednio przylegającym do południowej i północnej fasady dworu odnaleziono charakterystyczne przedmioty związane z życiem jego mieszkańców pochodzące z okresu XVII - XX wieku. Archeolodzy odkryli w sumie około 200 eksponatów archeologicznych. Najważniejsze z nich to:

- ***monety z XVII - XVIII wieku,***
- ***przedmioty domowego użytku, fragmenty wyposażenia wnętrza (klamki okienne i drzwiowe, tabliczki na klucze, fragmenty odlewów żeliwnych, kafle),***
- ***fragmenty druków periodycznych z końca XIX i pierwszej połowy XX wieku,***
- ***osobista korespondencja, fragmenty opakowań towarów przemysłowych i materiałów fotograficznych.***

Obecnie prowadzone są szczegółowe prace naukowe nad zebranymi materiałami archeologicznymi.

Urodzony w 1742 r. Tadeusz Rejtan był wielkim patriotą Rzeczypospolitej Obojga Narodów,

usiłującym nie dopuścić do dokonania pierwszego rozbioru kraju (1772 r.) przez jej trzech sąsiadów, tj. Imperium Rosyjskie, Prusy i Austrię. Zastąpił on szczególnie z dramatycznego gestu, którym w czasie rozbiorów starał się powstrzymać zdrajców przed opuszczeniem sali sejmowej. Scena ta została później uwieczniona na obrazie namalowanym przez znanego polskiego artystę Jana Matejko.

Jan Matejko

Posiadłość Hruszówka, w której urodził się i umarł Tadeusz Rejtan zachowała się do dzisiaj.

W ramach projektu ROCCO wyremontowana zostanie także inna nieruchomość - Dworek Lachertów w Ciechankach (gmina Puchaczów, województwo lubelskie, Polska). Bohdan Kazimierz Lachert był znanym polskim architektem, przedstawicielem ruchu modernistycznego, profesorem Politechniki Warszawskiej. Urodził się w 1900 roku jako syn przemysłowca Wacława Lacherta, który w tym czasie pracował w moskiewskim oddziale fabryki włókienniczej. W 1918 roku rodzina Lachertów zdecydowała się na powrót do Polski i zainwestowała w dobra w Ciechankach na Lubelszczyźnie - ich odbudowa po zniszczeniach wojennych była jedną z pierwszych realizacji Bohdana Lacherta, który był wówczas studentem architektury.

Przebudowa dworów Rejtanów i Lachertów jest podstawową częścią transgranicznego projektu PBU pt. ROCCO, przedsięwzięcia o charakterze „lustrzanym” zakładającego odrestaurowanie dwóch rodzinnych posiadłości z XIX wieku w Polsce i na Białorusi oraz udostępnienie ich turystom z obu tych krajów.

Więcej informacji o projekcie ROCCO można znaleźć [tutaj](#).